

Arvopaperipörssille, julkisen kaupankäynnin järjestäjille, optioyhteisöille, arvopaperinvälittäjille, liikkeeseenlaskijoille, arvopaperikeskuksille sekä selvitysosapuolille

Määräys sisäpiirirekistereistä

Rahoitustarkastus antaa arvopaperimarkkinalain (AML) 5 luvun 6 §:n nojalla määräyksen tämän lain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetusta sisäpiirin omistusta koskevan rekisterin pitämisestä ja rekisterien julkisuudesta.

Määräystä laadittaessa on otettu huomioon Euroopan unionin neuvoston direktiivi sisäpiirikauppoja koskevien säännösten ja määräysten yhteensovittamisesta 89/592/ETY; EYVL N:o L 334, 18.11.1989, sivu 30, ja direktiivi sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 93/22/ETY; EYVL N:o L 141, 11.6.1993, sivu 27.

1 Määritelmät

- 1.1 Tässä määräyksessä *rekisterillä* ja *sisäpiirirekisterillä* tarkoitetaan AML:n 5 luvun 5 §:n mukaista sisäpiirin omistusta koskevaa rekisteriä ja *rekisterinpitäjällä* tällaisen rekisterin pitämiseen velvollista yhteisöä.

Tulkintaohje:

Rekisterinpitäjiä ovat arvopaperipörssit, muut julkisen kaupankäynnin järjestäjät, optioyhteisöt, arvopaperikeskukset, selvitysosapuolet, julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden ja osakkeeseen oikeuttavien arvopaperien liikkeeseenlaskijat, suomalaiset ja ulkomaiset sijoituspalveluyritykset sekä suomalaiset luottolaitokset ja ulkomaiset luotto- ja rahoituslaitokset, jotka tarjoavat sijoituspalveluja.

- 1.2 Tässä määräyksessä *ilmoitusvelvollisella* tarkoitetaan AML:n 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia.
- 1.3 Tässä määräyksessä vajaavaltaisella tarkoitetaan holhoustoimesta annetun lain 2 §:ssä tarkoitettua vajaavaltaista. Edunvalvojalla tarkoitetaan holhoustoimesta annetun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua edunvalvojaa sekä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua edunvalvojaa, jonka päämies on holhoustoimesta annetun lain 18 §:n 1 momentin mukaisesti julistettu vajaavaltaiseksi.
- 1.4 Tässä määräyksessä *sisäpiiri-ilmoituksella* ja *ilmoituksella* tarkoitetaan AML:n 5 luvun 3 ja 4 §:ssä tarkoitettuja ilmoituksia.

- 1.5 Tässä määräyksessä *SIRE-järjestelmällä* (sisäpiirirekisterijärjestelmä) tarkoitetaan AML:n 5 luvun 4 a §:n mukaista, rekisterinpitäjän SIRE-järjestelmän ylläpitäjän kanssa sopimaa menettelyä, jossa arvo-osuusjärjestelmästä saadaan tiedot arvopaperiomistuksesta ja omistuksessa tapahtuvista muutoksista.
- 1.6 Tässä määräyksessä *SIRE-järjestelmän ylläpitäjällä* tarkoitetaan Suomen Arvopaperikeskus Oy:tä.

2 Soveltamisala

- 2.1 Tätä määräystä sovelletaan sisäpiirirekisterin pitämiseen sisäpiiri-ilmoituksista sekä sisäpiirirekisterin julkisuuteen.
- 2.2 Tätä määräystä sovelletaan ulkomaiseen sijoituspalveluyritykseen, luottolaitokseen ja rahoituslaitokseen vain, jos sillä on Suomessa sivuliike tai sivukonttori, jonka kautta se tarjoaa sijoituspalveluja.
- 2.3 Tätä määräystä sovelletaan arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jolla on kotipaikka muualla kuin Suomessa.

Rahoitustarkastus voi kuitenkin hakemuksesta myöntää liikkeeseenlaskijalle poikkeuksen rekisterinpitovelvollisuudesta. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, että liikkeeseenlaskija on kotivaltiossaan velvollinen pitämään vastaavankaltaista julkista rekisteriä ja että sijoittajilla on mahdollisuus tutustua vaivattomasti rekisterin tietoihin.

3 Rekisterin pitäminen

3.1 Tiedon jaottelu

Rekisterinpitäjän on koottava ilmoitusvelvollisten ilmoitukset erilliseen sisäpiirirekisteriin. Rekisterin tiedot on jaoteltava ilmoitusvelvollisittain.

3.2 Rekisterin luotettavuus ja määräysten nähtävilläpito

Rekisterinpitäjän on huolehdittava siitä, että sisäpiirirekisteriä pidetään luotettavasti. Rekisteriin on merkittävä ilmoitusvelvollisen Rahoitustarkastuksen vahvistamalla lomakkeilla (lomakkeet 1 ja 2, määräyksen 201.5 liitteenä) antamat tiedot. Rekisterinpitäjä voi kuitenkin järjestää myös menettelyn, jossa tiedot vastaanotetaan samat tiedot sisältävällä muulla kirjallisella ilmoituksella tai esimerkiksi sähkö-postilla.

- 3.2.1 Rekisterin tiedot on merkittävä siten, että niitä ei voi jälkikäteen muuttaa tai poistaa. Rekisterinpito on järjestettävä siten, että ainoastaan rekisterin pitämiseen oikeutetut voivat muuttaa tietoja.
- 3.2.2 Rekisterinpitäjän on nimettävä rekisteristä vastuullinen henkilö, joka huolehtii rekisterin ohjeistuksesta ja sen luotettavan ylläpidon ja julkisuuden järjestämisestä.
- 3.2.3 Ilmoitusvelvollisille on annettava riittävät ohjeet rekisterin toiminnasta sekä tarvittavat ilmoituslomakkeet. Rekisterinpitäjän on pyynnöstä annettava ilmoitusvelvolliselle jäljennös tämän omasta ilmoituksesta.
- 3.2.4 Rekisterinpitäjän on pidettävä ilmoitusvelvollisten nähtävänä tämä sekä sisäpiiri-ilmoituksia koskeva määräys (201.5).

3.3 Säilytysaika

- 3.3.1 Ilmoitusvelvollisen perusilmoitus ja sen muutosilmoitukset (lomake 1) tai niistä tehdyt tallenteet on säilytettävä sen ajan, kun henkilö on ilmoitusvelvollinen, ja vuoden ajan ilmoitusvelvollisuuden päättymisen jälkeen.
- 3.3.2 Ilmoitusvelvollisen arvopaperiomistusilmoitukset ja niiden muutosilmoitukset (lomake 2) tai niistä tehdyt tallenteet on säilytettävä siten, että niistä käyvät ilmi arvopaperiomistukset ja niissä tapahtuneet muutokset viimeksi kuluneiden viiden vuoden ajalta.

4 Rekisterimerkinnät

Rekisterimerkintä on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä. Rekisterinpitäjän on pyydettävä ilmoitusvelvollista täydentämään puutteellinen ilmoitus. Ilmoituksen vastaanottajan on merkittävä ilmoitukseen sen saapumispäivä.

SIRE-järjestelmän ylläpitäjän ja muun nähtävilläpitopaikan on merkittävä rekisterinpitäjältä saamiinsa ilmoituksiin niiden saapumispäivä.

4.1 Perusilmoitus ja sen muutosilmoitus

- 4.1.1 Rekisteriin on merkittävä Rahoitustarkastuksen vahvistamassa perus-ilmoituslomakkeessa (määräys 201.5, lomake 1) pyydetyt tiedot.
- 4.1.2 Ilmoitusvelvollinen on merkittävä rekisteriin, kun tämä on tullut ilmoitusvelvolliseksi, ja poistettava rekisteristä, kun tämän ilmoitusvelvollisuus on päättynyt. Mikäli ilmoitusvelvollinen on laiminlyönyt asiaa koskevan perusilmoituksen tai sen muutosilmoituksen tekemisen määrättyssä ajassa, on ilmoitusvelvollinen kuitenkin merkittävä rekisteriin tai rekisteristä poistuneeksi

heti viivästyksen tultua rekisterinpitäjän tietoon. Lomakkeen kohdasta allekirjoitus on tuolloin käytävä ilmi, että ilmoitus on rekisterinpitäjän tekemä.

4.2 Arvopaperiomistusilmoitus ja omistusmuutosilmoitus

Rekisteriin on merkittävä Rahoitustarkastuksen vahvistamassa lomakkeessa (määräys 201.5, lomake 2) pyydetyt tiedot.

Tulkintaohje:

Rekisterinpitäjän on merkittävä ylläpitämäänsä sisäpiirirekisteriin ilmoitusvelvollisen omistukset sekä sellaisen vajaanvaltaisen omistukset, jonka edunvalvojana ilmoitusvelvollinen toimii, ja ilmoitusvelvollisen määräysvalta-yhteisön omistukset seuraavissa arvopapereissa ja johdannaissojimuksissa:

- *julkisen kaupankäynnin kohteena olevat osakkeet ja osakkeeseen osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit (vaihtovelkakirjalainat, optio-oikeudet [optiotodistukset], optiolainat ja merkintäoikeudet) sekä tällaisiin arvopapereihin oikeuttavat talletustodistukset*
- *julkisen kaupankäynnin kohteeksi osakkeita tai osakeyhtiölain mukaan osakkeisiin oikeuttavia arvopapereita laskeneen yhtiön osakkeet ja osakkeeseen osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit, jotka eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena*
- *julkisen kaupankäynnin kohteeksi osakkeita tai osakeyhtiölain mukaan osakkeisiin oikeuttavia arvopapereita laskeneen yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön osakkeet ja osakkeeseen osakeyhtiölain mukaan oikeuttavia arvopapereita*
- *warrantit, joiden kohdearvopaperina on julkisen kaupankäynnin kohteena oleva osake tai osakkeeseen osakeyhtiölain mukaan oikeuttava arvopaperi.*
- *kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termiineillä annetussa laissa tarkoitetut vakioidut optiot ja termiinit (AML 10 luku 1 §), niihin rinnastettavat johdannaissojimukset (AML 10 luku 1 a §) sekä muut johdannaissojimukset (AML 10 luku 1 b §), joiden kohde-etuus on julkisen kaupankäynnin kohteena oleva osake tai osakkeeseen osakeyhtiölain mukaan oikeuttava arvopaperi.*

Jos rekisterinpitäjä on velvollinen pitämään rekisteriä ainoastaan arvopaperin liikkeeseenlaskijan ominaisuudessa (yhtiö ei siis samalla ole esimerkiksi arvopaperinvälittäjä), sen on merkittävä ylläpitämäänsä rekisteriin ainoastaan seuraavat omistukset:

- 1) yhtiön osakkeet
- 2) yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön osakkeet
- 3) kohdissa 1 ja 2 mainittuihin arvopapereihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit
- 4) warrantit, joissa näiden yhtiöiden osake tai siihen osakeyhtiölain mukaan oikeuttava arvopaperi on kohdearvopaperina
- 5) johdannaissopimukset, joissa näiden yhtiöiden osake tai siihen oikeuttava arvopaperi on kohde-etuutena.

5 SIRE-järjestelmän hyväksikäyttö

5.1 Sopimus SIRE-järjestelmän käytöstä

Rekisterinpitäjä voi sopia SIRE-järjestelmän ylläpitäjän kanssa, että sisäpiirirekisteriä ylläpidetään SIRE-järjestelmässä.

Rahoitustarkastus suosittaa, että rekisterinpitäjät käyttävät sisäpiirirekisterin ylläpidossa SIRE-järjestelmää.

5.2 Sopimuksen sisältö

Sopimuksessa rekisterinpitäjä ja SIRE-järjestelmän ylläpitäjä voivat sopia, että tässä määräyksessä tarkoitettujen velvoitteiden toteuttaminen siirretään SIRE-järjestelmän ylläpitäjälle. Sopimuksesta riippumatta rekisterinpitäjä vastaa kuitenkin siitä, että rekisteriä pidetään AML:n ja sen nojalla annettujen määräysten mukaisesti.

6 Rekisterin julkisuus

6.1 Perusilmoitusten ja niiden muutosten julkisuus ja nähtävilläpito

Tiedot ilmoitusvelvollisesta, niistä vajaavaltaisista, joiden edunvalvojana ilmoitusvelvollinen toimii, ilmoitusvelvollisen määräysvaltayhteisöistä ja vaikutusvaltayhteisöistä sekä näiden tietojen muutokset vähintään viimeksi kuluneilta kahdeltatoista kuukaudelta ovat julkisia, ja yleisön on voitava tutustua niihin vai-vattomasti. Tiedot on myös pidettävä nähtävillä kahdentoista kuukauden ajan ilmoitusvelvollisuuden päättymisen jälkeen. Ilmoitusvelvollisen ja muun rekisteriin ilmoitetun henkilön henkilötunnus ei ole kuitenkaan julkinen. Rekisterinpitäjä voi myös päättää, että ilmoitusvelvollisen osoitetiedot eivät ole julkisia.

6.2 Arvopaperiomistusilmoitusten ja omistusmuutosilmoitusten julkisuus ja nähtävillä pito

Tiedot ilmoitusvelvollisen omistuksista, niiden vajaavaltaiten omistuksista, joiden edunvalvojana ilmoitusvelvollinen toimii, ja ilmoitusvelvollisen määräysvaltayhteisön omistuksista ilmoitusvelvollisuuden kohteena olevissa arvopapereissa ja johdannais-sopimuksissa sekä näiden tietojen muutokset vähintään viimeksi kuluneilta kahdeltatoista kuukaudelta ovat julkisia, ja yleisön on voitava tutustua niihin vai-vattomasti. Tiedot on myös pidettävä nähtävillä kahdentoista kuukauden ajan ilmoitusvelvollisuuden päättymisen jälkeen. Ilmoitusvelvollisen ja muun rekisteriin ilmoitetun henkilön henkilötunnus ei ole kuitenkaan julkinen. Rekisterinpitäjä voi myös päättää, että ilmoitusvelvollisen osoitetiedot eivät ole julkisia.

6.3 Tietojen nähtävilläpitoaika

6.3.1 Sisäpiirirekisterin on oltava kokonaisuudessaan nähtävillä yhdessä paikassa.

6.3.2 Rekisterinpitäjän, joka ei ole liittynyt SIRE-järjestelmään, on pidettävä rekisterissä olevat tiedot yleisön nähtävillä rekisterinpitäjän pääkonttorissa, muussa rekisterinpitäjän toimipaikassa tai muun, Rahoitustarkastuksen tätä tarkoitusta varten hyväksymän yhteisön luona. Nähtävilläpitoaika on oltava rekisterinpitäjän organisaatiossa yleisesti tiedossa, jos se ei ole rekisterinpitäjän pääkonttori.

6.3.3 Rekisterinpitäjän, joka on liittynyt SIRE-järjestelmään, on pidettävä rekisterissä olevat tiedot yleisön nähtävillä SIRE-järjestelmän ylläpitäjän tai muun, Rahoitustarkastuksen tätä tarkoitusta varten hyväksymän yhteisön luona. SIRE-järjestelmään liittynyt rekisterinpitäjä voi kuitenkin pitää tiedot nähtävillä ainoastaan omassa toimipaikassaan, jos se antaa ensin Rahoitustarkastukselle selvityksen siitä, että yleisö voi vaivattomasti tutustua rekisteriin.

Tulkintaohje:

Esimerkiksi luottolaitosryhmittymän ilmoitusten vastaanottaminen voidaan keskittää Rahoitustarkastuksen suostumuksella ryhmän yhteisiin elimiin. Vastaavasti useamman sijoituspalveluyrityksen sisältävän konsernin ilmoitukset voidaan keskittää yhteen paikkaan.